

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odgovredi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprtje reklamacije so poštine proste.

Naši neprijatelji.

Pred vlado bi morali biti vsi deželani enaki, naj so potem katerekoli narodnosti. Davko morajo vsi brez razlike plačevati, vsled tega bi morali dobivati tudi vsi brez razlike svoje pravice. A temu, žal, ni tako. Naša deželna vlada v Gradcu se sicer rada hvali, da je obema narodnostima enako pravična, toda resnično to ni. Slovence zapostavlja, kjer le more ter jim ne naklanja istih dobrokakor Nemcem. Nočemo pogrevati starih reči, ampak dokaze hočemo vzeti iz novejših časov.

I.

Vsled viharjev je letos izredno veliko trpel kozjanski okraj. Setve so bile uničene, ceste in pota razdrta, hiše razkrite ali celo porušene, drevje potrto ali izruvano, gozdovi poškodovani — celi okraj je pričakoval pomoč iz Gradca. Ob enakih velikih nesrečah ima namestništvo navado, da izdaja oklice na podnjene urade, naj se pobirajo podpore za ponesrečence. A v tem slučaju se ni nič zgodilo! Namestništvo ima tudi denarni zaklad, ki je ravno namenjen za prvo in hitro pomoč v nesrečah. Tudi slovenski zastopi in zasebniki so darovali za ta zaklad znatne svote. Kozjanski okraj še ni dobil vinarja iz tega zaklada! In komaj na opetovanju prizadevanje merodajnih slovenskih gospodov se je sploh okrajno glavarstvo domislilo, da je poslalo uradnika cenit škode v kozjanski okraj. Slovensko ljudstvo, zapomni si to, kako se ravna s teboj! In zakaj? Ker v uradih deželne vlade in okrajnih glavarstev sede sami tuji, večinoma Nemci, ki so ti v obraz nemara še prijazni, za hrbotom pa ti želijo pegin. Zato mora ostati naša zahteva: Za Slovence slovenske uradnike, ker le ti imajo tudi srce za svoje ljudstvo.

LISTEK.

„Dohtar“.

Spisal V. K.

Oča Kračar so bili debel možakar z rdečim ploščatim obrazom. Njih nos je bil jako bujno razvit in je kazal redko barvo rahlo ozeblega nageljna. Sivkaste oči so bile drobne in običajno so dobrudošno zrle v pisani svet. Oblečeni so hodili oče Kračar kakor drugi krščanski ljudje, le doma v službi so nosili belo suknjo.

Bili so namreč velik dobrotnik lačnemu človeštvu. Prelivali so nedolžno kri nežnih teličkov, pujskov, kostrunčkov in backov, včasih pa tudi polnoletnih volov. Razen Kračarjevega očeta ni bilo v trgu nobenega mesarja. Zato se jim je dobro godilo in čimdalje bolj sta jim rastla trebuh in ugled.

Oče Kračar so imeli troje hčera. Prva je vzela krčmarja, druga peka, tretja pa je bila nekaj čisto posebnega, nekaj idealnega.

Ime ji je bilo Paparela. To sicer ni Bog ve kaj vzornega, toda poslušajmo dalje! Gospodična Paparela je bila majhna in okrogla kakor očetove klobase. Tudi ona je imela majhne, sivkaste oči, kakor vsakdanji oča Kračar, in vendar — in vendar je bilo njen

II.

Druga slika! Okrajni zastop v Ljutomeru je sklenil, dati vsako leto majhno svoto na stran, da bi se razven kake druge šole ustavnila kedaj tudi kmetijska šola. Gotovo je imel okrajni zastop ljutomerski najboljše namene, ko je storil ta sklep. Saj bo za gmotno dobro stoeče in zelo omikano kmetsko ljudstvo ljutomerskega okraja pač kmalu nastala potreba, da dobi kmetijsko šolo. In takrat bi ves okraj blagroval svoje zastopnike, da so na to mislili že pred leti ter počasi in neobčutljivo zlagali kapital za zidavo strokovne šole. Toda v Ljutomeru čuje nad slovenskim ljudstvom sovražna roka glavarstvenega voditelja Rajnerja in ona je s pomočjo ljutomerskih nemških tržanov dosegla, da je deželna vlada dotični, za kmetsko stvar velevažni sklep razveljavila. Slovenski kmet se torej ne sme niti z lastnim denarjem sam izobraževati! Ne sme si pomagati s strokovno omiko do boljšega in lažjega kruha! Ostal bi naj neumen ter tako bil slepo orodje nemških uradnikov, trgovcev in krčmarjev! Da niso deželne vlade naklonili do tega kmetu sovražnega koraka drugi oziri, dokazuje nam naslednji dogodek. V okrajnem zastopu na Laškem je nemška večina nakonila hujškaškemu nemškemu društvu šulferajn 200 K podpore, slovenska manjšina je ugovarjala, toda deželna vlada ni razveljavila okrajnozastopnega sklepa!

III.

V Oplotnici so dvakrat zmagali Slovenci pri občinskih volitvah. Vsako volitev je vlada razveljavila, dokler sedaj pri volitvi dne 31. julija res ni zmagala nemškarska stranka. V ptujskem okrajnem zastopu je zmagala pri zadnjih volitvah meščanska stranka. Slovenska

srece jako pesniško nadahnjeno in polno lepih občutkov, ki so bili vzvišeni tako nad vsakdanjo kuhanu govedino kakor nad prazničnimi pečenkami. So sicer klepetavi ljudje, ki trdrovratno trdijo, da debeluharji povprek nimajo nikdar nikoli nobenih nežnih čustev. Pa to ni res! Debela Paparela je imela v svoji duši dovolj pocizije za troje suhih mestnih šogic.

Taka je bila torej pravzaprav gospodična Kračarjeva, ki je po smrti matere Kračarke vodila očetu ministrstvo notranjih zadev. In ljudje, ki je niso poznali dobro in ki so mislili, da je čisto navadno kmečko dekle, so se grdo motili o njej in nikdar bi ne bili pričakovali, da se bo debela Paparela — ne bodi grdo rečeno — zaljubila v suhega pisarja Peroliznika, ki je pisateljeval pri sodnem uradu.

Gospod Peroliznik je bil mladenič tanke, vitke rasti brez vsake nepotrebne maščobe. Lahko rečemo, da je bil eden izmed najvišjih mož v tisti deželi. Bil je suh in dolg kakor fižolova preklica, bil je samo pisar in stradal je vsak teden sedem dni — in vendar ga je sit venia verbo, ljubila debela, sita hči premožnega mesarja! Taka je moč prave ljubezni, z vso dostojnostjo rečeno.

Mladi Peroliznik je pa hodil svoje dni nagajat več let profesorjem in součencem v

kmetska stranka je dokazala pri najvišjem sodišču, da se jej je na krivičen način vzel mnogo glasov. Toda kaj stori deželna vlada? Okrajnega zastopa noče razpustiti in tako še nadalje vladajo meščani nad kmeti. Na katero korist, pač ni težko uganiti!

* * *

Napisali smo te sličice, da slovenski kmet izve, kje so njegovi največji neprijatelji. Na zborovanjih naj zahteva, da se takim kričečim razmeram kmalu odpomore! Na slovenske vsečiliščnike pa se še obračamo, da se naj posvetijo tudi službam v politični stroki, naj se žrtvujejo svojemu narodu v korist!

Rusko-japonska vojska.

V Mandžuriji.

Položaj na bojišču v Mandžuriji je še vedno isti. Priske med majhnimi poizvedovalnimi oddelki se nadaljujejo. Rusi poročajo, da so na nekaterih krajih potisnili Japonce nazaj, Japonci pa ravno sedaj poročajo, da se Rusi zaman trudijo priti jim do živega in da bodo začeli v kratkem veliko bitko. Vse priprave so že dognane.

Angleški listi so izvedeli od nekega vojaškega izvedenca iz Mandžurije, da ima Ljenevič 50 do 70 tisoč mož več, kakor jih je imel pred Mukdenom. Da se je prevoz vojaščev in streljiva tako gladko izvrsil, zahvaliti se je odredbam železniškega ministra kneza Hilkova, ki je dal postaviti mnogo novih postaj in izogibališč.

Ko se je v ruski armadi izvedelo, da se namerava skleniti mir, so vsi generali poslali carju ugovor, v katerem so povdarjali, da

gimnazijo. Naposled pa, v četrti šoli, ga je dohitel neusmiljena pravica. Kepal se je pred šolo s svojimi tovariši. Toda največja njegovih kep je priletela na presvetli cilinder Peroliznikovega razrednika. Profesor je bil vsled tega neznansko hud, zlasti pa še zato, ker je bil njegov sijajni klobuk popolnoma nov in je takorekoč še dišal po klobučarjevi štacuni. Mladi hudodelnik je bil izključen in se za zmirom poslovil od puste učenosti.

Ker je znal lepo pisati, je kmalu dobil službo pri odvetniku. Tukaj se je v kratkem naučil toliko pravoslovnih zvijač, da so kmetje rajši zahajali k njemu nego k advokatu samemu. Pravdežljjni ljudje so ga častitljivo imenovali „dohtarja“ in ta priimek se ga je prijel in se ga je držal kakor smola. Ko pa je odvetnik spoznal, kakšnega nevarnega tekmeца ima v svoji pisarnici, mu je napisal vse hvale polno izpričevalo in ga prijazno zapodil iz službe. Peroliznik je našel potem zavetje pri sodišču. Dobival je le po 25 goldinarjev na mesec, in vendar je bil vedno čedno, skoro elegantno oblečen, nosil je rokavice in cilinder. Vse to je opazila bistrooka Paparela kaj kmalu, in videla je tudi, na se vozi Peroliznik z gospodom sodnikom na komisijo. Kaj čuda torej, da se je — brez zamere povedano — zaljubila v vitkega „dohtarja“, Peroliznik pa tudi ni bil neumen. — V

upajo na zmago ter se naj ne sklene mir. Takrat, ko je bila armada še slaba, takrat so se morali bojevati, čeravno brez upa na zmago, sedaj pa, ko so dovolj močni, da zmagajo, sedaj se hoče skleniti mir. Brzovljaka je sestavljena v imenu mandžurske armade in nosi poleg Linevičevega podpisa tudi podpise: Kuropatkin, Batjanov, Kaulbars in Rennenkampf.

Rusi močno utrjuje svoje postojanke ter nalagajo velike zaloge živeža, katerega mnogo nakupijo od Kitajcev.

Na Sahalinu.

Japonci izvršujejo zasedanje otoka Sahalina kaj naglo, dasi je ruskih vojakov na otoku okoli 5000 z 12 topovi. Japoncev je seveda mnogo več. Za Ruse je posebne pogubno, ker so po obsežnem otoku razdeljeni v male oddelke, s katerimi Japonci lahko obračunajo. Vendar še imajo Rusi mnogo krajev v notranjih delih otoka v svojih rokah. Sploh pa Japonci ne morejo govoriti o posesti otoka, dokler ne ujamejo ruskega vojaškega poveljnika (gubernatorja) Ljapunova, ki se je dosedaj skazal zelo pogumnega in se bržkone ne bo z lepa udal.

Da Rusom na Sahalinu ne gre dobro, se sklepa iz tega, ker od tam skoro nič ne po-ročajo. Japonci se pa pridno bahajo s svojimi uspehi. Če kakšno vasico posedajo, takoj brzjavijo v svet o tem svojem uspehu. Da pri tem mnogokrat pretiravajo, to je že njihova navada od začetka vojske.

Vladivostok.

Od morske strani že oblega japonsko brodovje trdnjavo. Na suhem pa prodijo Japonci od juga iz severne Koreje proti Vladivostoku. Ravno tako se poroča, da so severno od trdnjave izkricali Japonci četo, ki bi naj od severa prijela Vladivostok. Ob reki Tumen, ki dela severno Korejsko mejo, so si Rusi naredili utrdbe in se ustavili Japoncem. Angleški viri pa že vedo poročati, da so tudi tukaj Japonci pregnali Ruse in da prodijo proti Vladivostoku. Torej bo kmalo zadnja ruska trdnjava na dolnem v-toku oblegana od Japoncev. Seveda je ista mnogo bolj utrjena in oborožena ter preskrbljena z živežem kakor Port Artur. Upati je torej, da ne bo nikdar zaplapolala nad vladivostoško trdnjavo japonska zastava.

Dopisi.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. (Nemška „foršuskasa“.) Ni še minilo dve leti, odkar se je po Slovenskih goricah razlegalo preklinjevanje, vzdihovanje, jok in stok prebivalcev od vseh slojev zaradi

kratkem je spoznal, koliko je na uri. Paparela se je zdela njegovim očem všeč. Napisal ji je pisemce s svojo najlepšo pisavo, saj je imel v pisarnici zadosti črnila in časa. Nazzanil ji je, da brez nje ne more živeti; da je ona solnce njegovega življenja in če mu mrkne to zlato solnce, potem da bo moral mrkniti tudi on, srečno nesrečni Peroliznik. Take neumnosti je pisal kmečki „dohtar“; mi pa poznamo marsikaterega pravega doktorja in marsikaterega priznanega pisatelja, ki je pisal še vse večje neumnosti. — Toda Papareli so se zdele te lepo pisane prismodarije strašno lepe. Brala jih je vedno iznova in najokala od veselja in ginjenosti toliko solza, da bi gnale največji mlin.

Ko se je nekoliko potolažila v svoji srčni sreči, je napisala tudi ona pisemce, ki ni bilo dosti pametnejše od Peroliznikovega. Ker je pa Paparela mislila, da ni izrazila svojih občutkov dovolj natančno in obširno, zato je dodala listu ukusno meseno klobaso. Prijetno presenečeni Peroliznik je skrbno pazil, da dopisovanje ni prenehalo. Odslej ni hodil več brez večerje spat. Dobrosrčna Paparelica mu je pošljala v vrtu po vrti krač, jezikov, reberc skozi okno — in na pisarjevih licih so jele cveteti rožice ljubezni.

Konec sledi.

poloma šentlenarske nemčurske „foršuskase“. Preklinjali so posestniki, ker so vsled tega poloma deloma zgubili svoj denar, deloma zabredli v težke dolbove, jokali in stokali so ubogi hlapci in dekle, kateri so si v potu svojega obraza težko zaslužili nekoliko bornih vinarjev, ter so jih v svoji nevednosti hranili v nemčurski „foršuskasi“. — Vsí ti nesrečneži so vsled nepoštenega upravljanja zgoraj omenjenera denarnega zavoda dobili po težkem boju le mali del svojega težko prihranjenega denarja nazaj! Veliko let napornega dela bode potrebno, da se zopet izliže ta težka rana med prebivalci šentlenarskega okraja.

Vkljub temu so se zbrali preteklo nedeljo dne 30. julija pri Sv. Lenartu posilnemci in nemškutarji, ter ustanovali novo „foršuskaso“! Človek se mora pač čuditi, da imajo ti ljudje pogum do takega podjetja. Mar mislijo, da je že vsa tista lumparia nujihovih somišljenikov, ki se je zgodila pred par leti pri Sv. Lenartu — pozabljena? Ali mislijo, da je ta težka rana, ki je bila vsled poloma „foršuskase“ v gmotnem oziru prizadeta velikemu delu prebivalstva šentlenarskega okraja — že zaceljena? O ne — ni še zaceljena — in rana še žalibog vedno močno krvavi! Ali mislijo šentlenarski posilnemci in nemčurji zidati svojo novo „foršuskaso“ na podlagi ljudske nevednosti? Taka podlaga se obsoja že sama ob sebi in porušila se bode ravno tako, kakor se je porušila prva „foršuskasa“!

In kaki pouk sledi iz tega za tebe, dragi posestnik, pošten in varčen hlapec, pridna in delavna dekla? Nosi tvoj težko prihranjeni denar v slovenske denarne zavode, brani tvoje vinarje v slovenski hranilnici in posojilnici, kjer še nisi imel ti in tvoj tovaris takож bridiči izkušenj, kakor si jih imel v nemški „foršuskasi“!

O, naše ljudstvo v Slovenskih goricah ni več tako nevedno, kakor si mislijo nemškutarji pri Sv. Lenartu! Ni še pozabilo, v kako bedo in uboštvo je padlo vsled nepoštenja prejšnje nemške „foršuskase“! Ta britka izkušnja je odprla našemu ljudstvu oči, in hranilo bode svoj težko prihranjen denar v takih zavodih, kjer vlada poštenje in značaj! Vi vsi, kmetje, posestniki, hlapci in dekle, spominjate se vedno, v kako nesrečo je pred par leti pogreznilo veliki del prebivalstva šentlenarskega okraja in še dalje okrog nepošteno gospodarstvo nemčurske „foršuskase“. Zaupajte svoj denar samo poštem slovenskim denarnim zavodom!

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. (Ciril-Metodova slavnost ženske podružnice sv. Cirila in Metoda.) Ta krasna slavnost, ki smo jo obhajali v nedeljo, dne 23. julija nam ne izgine tako hitro iz spomina. — V korist naši šolski družbi prirejena, privabila je od blizu in daleč izredno veliko rodoljubne slovenske gospode in zavednega kmečkega ljudstva. V posebno velikem številu so došli vrli Šentlenarčani s svojim pevskim zborom, potem Trojičani, Negovčani, Anovčani, nadalje so nas počastili gostje iz Gornje Radgome, Kapele in Ljutomerja, od Sv. Jurja ob Ščavnici in Sv. Antona, iz Ptuja, od Sv. Urbana in Sv. Bolfanka, od Sv. Barbare in Sv. Ruperta in celo iz daljne Jarenine, tako da so še morali mnogi ostati zunanj. Vstopnic je bilo prodanih 317.

Slavnost otvoril dekliški pevski zbor s triglasno „Velegrajsko himno“. Micika Šenekar iskreno pozdravi v imenu podružnice vse došle v lepi pesmici. Učiteljski mešani kvartet čvrsto zapoje dve krasni hrvaški pesmi. Micika Tomažič spretno deklamuje na to Gregorčičev: Naš čolnič otmimo!, za njo pa izpregovori slavnostno besedo Malika Letnik. Ko sta sv. brata Ciril in Metod med nami delovala in nas vnemala za Boga in za narod, je bila naša domovina velika, slavna. To je povzročilo delo Ciril-Metodovo. Tekom stoletij so sovražniki silno zožili meje naše domovine in danes že segajo po zadnjem kosu, ki je

še naša last. Z domačo zemljo nam hočejo vzeti tudi našo mladino, ki jo potujčujejo po šulferajnskih šolah. Zato se moramo vsi zopet poprijeti dela, ki sta ga opravljala nekdaj sv. brata in k temu svetemu Ciril-Metodovem delu nas najkrepkeje vspodbuja šolska družba, ki nosi ime sv. bratov in ki brani našo deco pred potujčevanjem. Da se nauče tega dela zlasti naša dekleta in naše žene, zato je nastala lani pri nas ženska podružnica, in da vse druge vнемamo za to delo, da spravimo skupaj lepo sveto za družbo, ki potrebuje podpore, v ta namen se je priredila ta slavnost. Le krepko delo v obrambo naše vere ter naše mladine nas more rešiti in obvarovati propada. Da so iskrene besede vrle govornice segle k srcu vsem navzočim, o tem dovolj priča krasni vspeh slavnosti.

Poglavitna točka vse slavnosti je bila galnjiva Marijina igra v petih dejanjih, „Na Srcu Marijinem“. Vojvodinja Edita (Antonija Tomažič) daruje zlati križec rajne matere Mariji v gozdni kapelici. Uboga deklica Irma (Ivana Pivec) išče pomoči bolni materi in moli v gozdni kapelici, Marija (Alojzija Ploj) ji izroči križec, da naj z njim plača zdravnika. Irma to stori in mati ozdravi. Deklica Valburga (Liza Majar) naznani, da je križec ukraden. Ob dohodu kneginje Ljudmille (Antonija Zimič) ga nosi Blanka, vnučinja zdravnikova (Mar. Tomažič) in vojvodinja ga spozna. Grofica Vijolanta (Amalija Letnik), nasprotnica češčenja Marijinega, naravnost izreče, da ga je Irma ukradla. Ida (Marija Šenekar) in Hermina (Liza Markovič) sta tudi te misli. Irma se brani, mati Ditzmuða (Bibijana Ploj) za njo prosi, toda vse nič ne pomaga, dve dvorni dami (Liza Črnko in Jožefa Senekovič) jo odpeljeta v ječo in sodišče izreče, da se ji naj za kazen odseka desna roka pri kapelici v gozdu. Irma poprosi, da sme še prej moliti k Mariji. Ko zapoje galnjivo pesmico, se Mariju kip zgane, Marija sname krono z glave in jo ponudi Irmi. Vse ostrmi. Vojvodinja spozna, da je čisto po krivem obsodila Irmo, za katero se je potegnila Marija sama. Cerkev s samostanom obljudi tamkaj postaviti v zadoščenje, Vijošlana prosi Irmo odpuščanja in prizna pomoč Marijino. Vsi pokleknejo in z galnjivo pesmico počastite Marijo. Igra napravi mogočen utisek. Dekleta so jo izvrstno predstavljale, zlasti so se odlikovale Marija, vojvodinja, Vijolanta, Irma, kneginja in Notburga, pa tudi ostale so bile vse popolnoma na svojem mestu.

Po predstavi se je razvila pri gostilničarju Jož. Horvatu velika narodna veselica. Tu so nastopali kaj čvrsto vrli jurjevski tamburaši, krasno je popeval dobroznan lenarški moški zbor, oglasili so se s pesmicami tudi Antonjevčani. Naša požrtvovalna dekleta pa so pridno prodajala narodne trake, cvetlice, potem jestvine, ki so je darovale rodoljubne benedikte gospodinje za družbo; radovedne že je zabavala menažerija, mnoge je privabila licitacija, šaljiva pošta pa je ohranjevala medsebojno zvezo. Zabava je bila zares izborna, zato gre hvala posebno postrežljivemu gostilničarju. Gmotni uspeh je bil za naše kmečke razmere v resnici sijajen. Dohodki predstave in veselice znašajo 201 K 70 vin.; po odbitih stroških ostane za družbo čistih 140 K, katere smo že poslali v Ljubljano. Prisrčna hvala vsem, ki so ali z udeležbo ali z lepim darom pripomogli k tako lepemu uspehu! Ve vrle benedikte deklice in žene pa le tako naprej v delu za narod in njegovo mladino! Živele!

Iz Šaleške doline. (Slabi listi.) Lastništvo tuk. premogove jame daje v nekdaj zadružni, sedaj edino gospodarjevi kantini, tele liste delavstvu na razpolago: „Grazer Tagblatt“, „Slov. Narod“ in klaverno zmes obenh — ptujskega „Štajerca“, ki ga dohaja na jamo okoli 40 izvodov. Če pogledamo to strupeno tropresnico, se nam dozdeva, da dandanes kapitalizmu ne zadočajo več izzeta dalavska trupla, zapušcene vdove in gladni jetični otroci, molahu se hoče njihovih duš,

da jim vzame ljubezen do Boga in maternega jezika: ves človek se mora polagoma zastrupljati z nemškim dimom. Ali ne dohaja iz tega namena toliko „Štajercev“ na jamo, čeprav jih marsikateri delavec niti ne plača, in mnogi zmore le polovično ceno?

Ali ima res delavec, kmet, obrtnik v tem glasilu upati rešitve iz svojega težavnega položaja, ali se tam odpirajo zakladi bogastva, še neokužene sreče, zdravilni lek zoper vse bolezni? Poslušajte, pametnejši! Ali vam gre v glavo, kako se more brez hinavščine videti slabosti samo v slovenski družbi, posvetni in duhovski? Ali je res pri Štajercijancih samo čisto zlato? Ali je kdo, ker je Nemec in naprednjak, že angelj? Kdor sam ne zna misliti in le temu lističu vse verjame, bo trdil kaj takega, pameten človek, ki vzame razun „Štajerca“ še kaj drugega v roke, pa ne. In vendar se je dalo nekaj preslepiti od „Štajerca“ in ste poslali svoje otroke v Šoštanji v šolo; ne morda v šestrazrednico, ampak v dvorazredno ponemčevalnico. Revež brezverec ne bo srečnejši in Slovenec, izdajalec svojega rodu, ne bogatejši. Sicer bi Nemci ne vedeli, kaj je revščina, če bi jim nemščina kaj pomagala. Ali se vam ne svita, ko venomer berete opravljivo čekanje le o duhovnikih in voditeljih slovenskih, nikdar pa niti ene zle besedice čez kakega nemčurja! Povsod, koder hodi človeški rod, je nepopolnost in grešnost doma, povsod najdemo ljudi dobre in hudobne, prijazne in osorne, radošarne in skope, pravične in krivične! Tega ne bo izpodbil „Štajerc“, ki vidi slabosti le na slov. voditeljih, na sebi pa ne! Hinavec z brunom!

Sicer list ni vreden, da se toliko bavimo z njim. Na eni strani pobija geslo „Svoji k svojim“, češ, da si izkorisčan, ako se ravnaš po njem, na slednji strani pa že sam priporoča. Proti farškim konsumom mora rohati, sicer bi ne bil protestantski in trgovski list. Nikjer ni iskal kak duhovnik pri njih dobička, če so se izjalovili, so se le zato, ker ni bilo med nami še dovolj zato usposobljenih oseb.

Naravnost smešna pa je bleda zavist ptujske krote, ko vidi, da bo nekaj pšenice šlo v skromne kaplanjske škrinje za celoten trud namesto v nenasitna žrela ptujskih žganjetov.

Iz vsega „Štajerčevega“ pisarjenja odseva jasno tale namen: 1. Vzeti polagoma katoliški duhovščini vesugled po čednem pregovoru: Obrekuj pridno, vselej nekaj obvisi; 2. spraviti Slovence še v trsi nemški jarem, v suženjstvo, v katerem je utonilo že toliko slovanske krvi.

Sklep: Varujte se lažnjivih prerokov!
Resnicoljub.

Iz Martena na Vestfalskem. (Velika nesreča.) Na cehi Borusiji se je 10. julija od petrolejne svetilke vnel 700 m globok rov ter popolnoma pogorel. V jami je ostalo 39 rudarjev, ki si niso mogli rešiti življenga. Smrt so imeli strašno. Šest mrtvih so dobili 12. julija, osem še le 21. julija, 22 mrtvih so našli, pa jih ne morejo ven dobiti, ker so okoli odri v ognju. Tudi dva Slovence sta umrila te strašne smrti v globokem rovu. Matija Jašner in Janez Verdel, zadnji je še sedaj v rovu in se ne ve, kedaj bo mogoče do njegovega in njegovih tovarišev trupel priti. Zadnji je bil ud tukajnjega novega slovenskega rudarskega društva. Pravi krščanski mož je prejel sv. zakramente od slovenskega misjonarja ob velikonočnem času. Zato upamo, da čeravno še njegovo truplo v 700 metrov globokem rovu leži, se njegova duša v nebesih veseli. Prosimo vedno Boga, naj nas varuje take strašne smrti!

Razne stvari.

Iz domaćih krajev.

Osebne vesti. Orožniški stražmojster g.

Alojzij Leskovar je prestavljen od Sv. Tomaja pri Ormožu v Rogatec. —

Iz davkarske službe. Kontrolor pri glavnem davčnem uradu Simon Wut in davčni kontrolorji I. Seinkovič, Albert Roter in Rajmund Krašovič so imenovani davkarjem v 9. činovnem redu. Za začasnega davkarja je imenovan davčni oficijal Gabrijel Lavter, za davčnega kontrolorja oficijala Jožef Anzel in Franc Richter, za davčnega oficijala davčni kontrolor Maks Košer, davčni oficijal Anton Schuller za davčnega kontrolorja; za davčnega oficijala davčni kontrolor Jožef Scheucher, davčna oficijala I. Schaller in Oton Smekal za davčna kontrolorja, davčni pristavi A. Riedrich, Franc Czak, Gustav Löschner, Adolf Steinman, Ferdinand Kocuvan in Frid. Seemann za davčne oficijale v 10. činovnem redu, davčni pristav Leopold Petek za začasnega davčnega oficijala, davčni praktikanti Franc Gril, Adolf Reisp in Fr. Bobič za davčnega pristava v 11. činovnem redu in davčni praktikant Hugo Schreithoffer za začasnega davčnega pristava. — Davčni kontrolor Jožef Anzel v Ptaju je prestavljen v Vildon in davčni oficijal Anton Planinc iz Lipnice v Celje.

Volitve v pridobninsko komisijo. Okrajno glavarstvo v Mariboru razpošilja sledeči razglas: „Izvrševanje določil §. §. 16 in 18 zakona z dne 25. oktobra 1896 drž. zak. št. 220 in §. 18 volilnega predpisa, priloga D izvršilnega predpisa k I. poglavji, zadevajoč občno pridobinino se naznanja, da se volitev volilnih mož, katerim bo svoječasno voliti mesto temeljem §. 22 leg. cit. iz pridobninskih komisij redno, oziroma temeljem člena 14 št. 10 izv. predp. I. predčasom izločenih udov in njihovih namestnikov, sledeče odredi in sicer za davčni okraj Maribor za III. razred 3 volilni možje dne 23. avgusta od 8. ure predpoldne do 3. ure popoldne, za IV. razred 61 volilnih mož dne 24. avgusta od 8. ure predpoldne do 3. popoldne v prostorih mariborskega nadavčnega urada; za Sv. Lenart za III. razred 1 volilni mož dne 23. avgusta od 8.—12. ure predpoldne in od 2.—4. ure popoldne, za IV. razred 19 volilnih mož dne 24. avgusta od 8.—12. ure predpoldne in od 2.—4. ure popoldne v davčnem uradu v Slov. Bistrici. Volilni zapisniki so v dobi od 8. avgusta 1905 do dne volitve v za občevanje s strankami odrejenih uradnih urah na vpogled in prepis v pisarni davčnega referata, oziroma pri c. kr. davčnem uradu v Sv. Lenartu in Slov. Bistrici“. — Čeravno je slovenščina v tem razglasu naravnost strašna, vendar kličemo Slovencem: Pozor!

Za družbo sv. Cirila in Metoda! Kaj umestno je bilo, da je letos družba pozvala vse podružnice in narodna društva, naj priprejajo veselice v njeno korist. Nekaj takih veselic se je že vršilo in sicer s posebno lepim gmotnim uspehom. Torej povsod na delo! Na delo posebno naše žene in dekleta! Na lahek način se spravi skupaj raznih jestvin in drugih reči. Vsak, ki narod ljubi, rad kaj daruje v ta namen. Vsi ti darovi se razprodajo, zlizitirajo na veselici, kar ljudstvo silno zabava, družbi pa prinese lepe doneške.

Snujte podružnice družbe sv. Cirila in Metoda! Premalo jih je. Sidmarka in šulferein imata podružnice celo v kmečkih vaseh, cela vrsta zavednih župnjip na ne spravi skupaj nekaj podružnic naše družbe. To je res sramota! V Slovenskem goricah n. pr. bi že davno morala delovati družbina podružnica za Jarenino in Šent Ilj v Slovenskem gor. St. Lenart v Slovenskem gor. (zaspala, se bo kmalu zopet vzbudila), pri Sv. Lovrencu ali Sv. Tomažu, pri Sv. Marjeti niže Ptaju, v Središču bi tudi lahko z uspehom delovale podružnice. Dve ali tri župnije se združijo v ta namen, za vsako občino se nastavi blagajničarka ali blagajničar

in delo potem ni težko. Na ta način lahko veliko več spravimo skupaj kot dosedaj. Zgignite se torej rodoljubi, ki res v dejantu ljubite svoj narod!

Cesar je potrdil sklepe deželnega zbora štajerskega, da se uvrsti cesta, ki se začne od okrajne ceste v Bregu pri Ptaju in pelje čez Novoves, Novocerkve do hrvaške meje, med okrajne ceste I. razreda in cesta od postaje Rečica ob Paki skozi vranski in gornje-grajski okraj do kranjske meje pri Černovcu med okrajne ceste I. razreda.

Jareninski novičar. Torek ravno opoldne je začel žalostno in turobno, ko nikdar poprej, zvoniti veliki jareninski zvon, kateri ima svoj par na Spodnjem Štajerskem samo v velikem zvonu frančiškanske cerkve v Marienburgu. Kako pa ne bi tudi bil žalostno zvonil? Saj je naznanjal smrtno uro svoji materi, blagi zdaj že pokojni Ani Vajngrl. Kar je s strahom že več dni cela fara pričakovala, to se je zgodilo. „Velike Vajngrle“, globokoverne, daleč na okoli znane matere ni več med živimi. Pred 14. dnevi jo je popadla griža, ki hudo razsaja v Gačniku, in radi starosti se ni mogla več izkopati iz te bolezni. Zdaj že uživa v nebesih plačilo za neštevilne dobrote, ki jih je delila tukaj na zemlji. Jareninska farna cerkev bo težko pogrešala svojo veliko dobrotnico.

Sv. Ilj v Slovenskem gor. Velika narodna veselica se ne bo vršila avgusta. Zavoljo nepričakovanih ovir in nenavadnih priprav se je sklenilo, da se obhaja šele začetkom septembra. Več časa ko imamo za priprave, lepša in veličastnejša bo slavnost. Opozarjam in prosimo bralna in pevska društva, da nas po svojih močeh podpirajo in da tudi pridejo k nam — na mejo. To mora biti res narodni praznik! Več še bomo naznani o pravem času. — **Kobači pokaj!** In to je naredilo tak vtis, da ni mogoče dopovedati. Nekateri preklinjajo, drugi se pa srečajo. V ponedeljek je bil v kobači — pogreb. Sicer tam pravega veselja nikdar ni bilo, a zadnji čas se je na vseh prizadetih obrazih videla nenavadna potbitost. Naenkrat pa strašen „krah“ in pogreb brez posebnih naznanil. Hiša žalosti je kobača. Veselo žalostinke se bodo obhajale pri Polaku, Bračku, Celcerju in drugih. — — Prizadeti ne kažejo posebne srčne žalosti, vsaj po zunanjosti. Svoje „sožalje“ izražajo sidmarki s precej dvomljivimi vprašanji: „kje je posodva“, „kaj dobim za pohištvo“, „kdo bo mi plačal hišno opravo, kdo vino, pivo, mleko“ itd. brez konca. Taki izrazi sožalja prihajajo iz Maribora in od drugod. Tužna majka Germanija silno otočno gleda na svoje „hrabre“ sinove; bogata njena hčerka „Südmarka“ pa s prisiljeno resnobo sprejema obiske in rešuje — račune. Ko preneha javno žalovanje — bomo zopet govorili. — Čudno se vrti — namreč po posilinemških glavah. Kakor čujemo, si je čisto nekaj novega izmisnil naš „vsemenski“ nadučitelj na slovenski šoli. Spoznava namreč, da ga seveda ne marajo Slovenci, da ga pa tudi „Nemci“ posebno ne čislajo, zato si je nekaj strašno pametnega izmisnil in naredil je tako. Prepričan je, da je najbolj „kunšten“ v Šentilju in zato hoče biti srednik (ali Bog ve kaj) med obema strankama. Seveda se mož silno moti. Hoče namreč prirediti skupno cesarsko slavnost za obe šoli! Kaj takega niti Pistorju ni prišlo na misel. Sadu pa le misli, da jo je pogrunatal, če se mu tudi vsak otrok smeje.. Zakaj pa ne bi imela vsaka šola posebej „Cesarske slavnosti“? Ali ni to edino pametno? Slovenski stariši smo seveda vsi odločno proti „skupni“ slavnosti. Zunaj šole so otroci naši in nikakor ne bomo pustili svojih otrok k nemškim veselicam. Slovenski otroci naj imajo svojo slovensko slavnost, to mi zahtevamo. Če nas ne bote slišali, bomo pa še bolj glasno povedali.

Iz Vičanec pri Veliki Nedelji. Nemila smrt je zopet zahtevala svojo žrtev. Dne 24. m. m. je moral Lovrenc Hebar v dobi evede mladosti zapreti svoje mlade oči k večnemu snu. Mladenič je bil dvajset let star ter

je dolgo trpel na mučni bolezni — sušici. Potrežljivo in popolnoma udan v božjo voljo je prenašal ubožec hudo bolezen. Bil je priden, čednosten mladenič in ud Marijine družbe. Ob ranem grobu pokojnikovem žalujejo njegovi ljubi stariši, draga brat in sestra ter vsi dobri vaščani. Telo pokojnikovo smo dne 26. m. m. po krščanski navadi, kakor se je glasila pesem, izročili materi zemlji. Svetila mu večna luč!

Vičanski.

Za postajenačelnika v Rušah je imenovan pristav južne železnice g. Avgust Kotnik.

V Slovenjgradcu začne dne 7. avgusta t. l. poslovati v „Narodnem domu“ novo ustanovljena hranilnica in posojilnica, registrirana zadružna z neomejeno zavezo. Otvoritev bo ob 9. uri dopoldne. Zastopnik „Zadružne Zveze“ iz Ljubljane bo govoril o pomenu in važnosti Raiffeisenove posojilnice. Kdor se zanima za dobro reč, naj pride poslušat. Vloge se bodo že tudi sprejemale in obrestovale po 5½ %.

Sokolsko slavnost v Ormožu je, kakor znano, zagrizeni ptujski glavar prepovedal. V Gradcu pa so to prepovedali razveljavili, in ptujski glavar ima sedaj dolg nos, a Sokoli pa bodo imeli svojo veselico!

Iz Ljutomera nam piše g. Fr. Dubois, knjigotržec, da on ne prodaja враžarskih knjižic: „Sanje blažene Dievice Marie“.

Iz Slovenske Bistrice se nam poroča: Na trgovino tukajšnjega župana in nemškega trgovca Stigerja je napravil njegov uslužbenec slovenske napis. Ko pride imenovani uslužbenec nekoč v nemško družbo, so ga navzoči zaradi tega strastno napadli. Slovenske napis se še bogati in bo vedno navezan na slovenske groše. Če bi enkrat slovenski kmetje ne hodili k Stigerju kupovat, bi kmalu zaprl trgovino. Zakaj torej ta strast proti slovenskim napisom, ki imajo samo nalogo, da vabijo slovensko občinstvo v nemško trgovino? Ali vam mar ni več za slovenski denar? Le povejte, in pridno se bomo ogibali vaših prodajal! Sedaj ste že lahko prevzetni, ko ste siti našega denarja! Toda prevzetnost pride pred padcem!

Nemška olika. Nedavno je bil pred slovenjbistiško sodnijo v denarko kazen 50 kron obsojen Janez Grundner, mesarski pomočnik v Poljčanah, ker je s prav grdim obnašanjem žalil poštenega Slovencea iz laporške župnije. Seveda je moral plačati tudi vse sodnijske stroške. Res „nobel“ ljudje so poljčanski „kubeldajčarji“! In takšni ljudje bi radi v Poljčanah godli, slovenski kmetje bi pa naj samo plesali. Ne boš Jaka! Tako globoko slovenski kmet pač ne bode padel, da bi ob času volitve poslušal kakšnega Binčeta, Lojzeka ali Janeza; to bi storil k večjemu kak zgubljen šnopsar.

Iz Pekla pri Poljčanah. Tukajšnji zdravnik g. Franc Novosad čuti v novejšem času potrebo uganjati nemškonacionalno politiko. V zvezi s predobroznanim Baumannom ruje proti našemu županu g. Karolu Mahoriču, ki mu je menda premalo „dajč“. Ako ta gospod ne bode miroval, bomo marsikaj spravili v širšo javnost, kar mu ne bode ljubo. Tukajšnje slovensko in mirno nemško občinstvo je potrežljivo, toda samo do goote meje. Nemškonacionalno politiko tirati pač ne pristoja možu, kateremu se na nosu pozna češko potomstvo. Skrajni čas je že, da se pri nas naseli dober in postrežljiv zdravnik, do katerega bomo imeli lahko zaupanje. Ste razumeli, pane Novosad?

Iz Šentjurja ob južni železnici se nam poroča, da je pek Černošek tožil „Kmet. zadr.“ ker ni zadovoljen samo s tem, da bi kmetje le njegov kruh pojedli, hoče tudi, da bi njegov špirit popili. — Dobro! — Pustimo Černovšku kruh, špirit pa sme zadrnega po ceni prodajati. — „Kruhmojster“ pri Černošku je vrl mož. On peče pri Černošku in celi Šentjurški okolici, in ker se za Šentjur

toliko trudi, naj bi tudi bližnje Ponkve se včasih spomnil!

Celjske novice. Slovenski brivec gosp. Rudolf Andervald se je nastanil v Graški cesti štev. 22. Slovenci, podpirajmo ga! — Celjski Nemci in nemčurji so povabili dunajsko pevsko društvo „Schubertbund“ in jim priredili veselico. Toda ko so videli Dunajčani, s kakimi ljudmi imajo opraviti, so se sramovali in odšli iz Celja. Posebno so jim presedale frankfurtarice in „hajlanje“. To je zopet dokaz, da se vsakemu poštemenu Nemcu studi počenjanje naših spodnještajerskih nemških zagrizencev.

Iz Gomilskega. Ker se iz naše občine tako malo po časopisih poroča, bi človek pač mislil, da vlada v tej občini narodna zavest in probujenost. A temu ni tako. Tukaj vlada v narodnem oziru taka zaspanost in mlačnost, kakor malo kje drugje. Možje, kateri bi v tem oziru lahko mnogo storili za povzdrogo narodne zavesti, spijo in se ne brigajo nič. Še bralnega društva, ki je pač jako potrebno za razvoj narodnega življenja, nimamo. O c. kr. pošti ne govorimo, a upamo, da se bodo tudi tukaj razmere poboljšale. Da pri takih razmerah potem ni čudno, če ima naša občina največ naročnikov „Štajerca“ v celi Savinjski dolini, je umevno. Posebno sosedni vasi Grajska vas in Trnava se v tem oziru najbolj odlikujete. Nerazumljivo je, kako more človek, ki ima količkaj možnosti in poštenosti v sebi, biti naročnik te ptujske cunje, koje vsebina je sama laž in obrekovanje za narod velezasužnih mož, koje namen je, slovensko kmetsko ljudstvo poneumniti in zaspiliti in ga tako najlažje ob najdražje, ob spoštovanje do materinega jezika pripraviti. S kakim veseljem in kako nepotrežljivostjo pričakujejo ti korondiči te dušne hrane in s kako slastjo črpajo potem svojo modrost iz tega trobila šnopsarjev in morilcev! Znano je, da so naročniki „Štajerca“ navadno sami gmotno in moralno propadli ljudje, ki še stavijo svoj up v budalosti „Štajerca“. Pri nas je pa naročenih na ta list tudi nekaj boljših in zavednejših kmetov, od katerih bi pač pričakovali, da si privoščijo boljšega berila, kot jo ta šnopsarski list. Ali naj tudi pri teh vseh velja rek: „Gliba vkup štriha“? No, sram je pa vendar te Štajercijance pred sobani, da so naročeni na ta gnoj. Skrivajo se, kolikor mogoče, a to jim nič ne pomaga, kajti iz hiše, kjer giftna krota kraljuje, smrdi v sedmo deželo. A ta čut sramote je najboljši dokaz, da se bodo tudi ti naročniki oprostili ptujskih zanjk, da se bodo izkobacali iz blata, v katerem sedaj tičijo ter poslali ta gnoj nazaj v Ptuj. Za one pa, ki nimajo več te sramote in se še ponašajo s to giftno kroto, pa nimamo drugega kakor pomilovanje in — fej!

Iz Luč pri Ljubnem. Umrla je dne 27. m. m. Marija Robnik v najlepši dobi, v 30. letu svoje starosti. Bila je desna roka svojemu očetu po smrti matere, vredna vsega spoštovanja, radi poštenega in marljivega življenja. Ni ji bila mar posvetnost, ampak obljubila je zvestobo in izvolila si je ženina, ki jo je po enoletni dolgi in mučni bolezni rešil in popeljal v boljšo bodočnost. Priporoča se v molitev.

Prevorje pri Pilštanju. Že v jedni zadnjih številk Vašega cenjenega lista smo pokazali, kako potrebna nam je cesta in da je brez nje sploh vsak gospodarski napredek nemogoč. Izvolili smo si pot javnosti, ker občine Prevorje, Zagorje in Presično, ki so pri tej cesti najbolj prizadete, nimajo nobenega zastopnika v okrajnem zastopu. Z vso gotovostjo se namreč sedaj trdi, da prej kakor naša cesta, se bo gradila ona iz Kozjega čez Močnik in Zdole, ki ni niti približno tako potrebna in tudi ne tako važna. Za to mi odločno zahtevamo, da se najprej zgradi naša cesta in potem še le ona čez Močnik, ako bodo sredstva na razpolago, in pričakujemo od okrajnega zastopa, da v najkrajšem času spravi zadevo naše ceste na dnevni red, in

da pri seji popolnoma nepristransko in pravično pretrese vso stvar.

Cerkvene stvari.

Imenovanje. Preč. g. Franc Lorenčič, župnik v p., je bil povodom svoje 60letnice od milosti knezoškofa sekovskega imenovan za duhovnega svetovalca. Čestitamo!

Iz Ribnice. Prav okusno, snažno in lepo je tukajšnjo cerkev slikal deloma tudi na presno g. Franc Gornik, cerkveni slikar v v Št. Petru pri Mariboru in sicer po ceni. Vsak, kdor v cerkev pride, se mu slikarija dopade.

Duhovniške vesti. Novonastavljeni so kot kaplani čč. gg.: Ivan Alt v Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Anton Berk v Rajhenburgu, Anton Jehart pri Sv. Juriju ob južni železnici, Franc Letonja v Vitanju, Alojzij Sagaj v Laporju, Franc Segula v Sevnici. Za provizorja v Stoperce je prestavljen č. g. Andrej Keček, kaplan pri Sv. Rupertu v Slovenskih goricah in za provizorja v Sv. Jurij ob Pesnici č. g. Matej Zemljic, kaplan v Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. Prestavljeni so slediči čč. gg. kaplani: Rudolf Krenar iz Rajhenburga k Sv. Rupertu v Slovenskih goricah, Anton Penič iz Laporja k Sv. Magdaleni v Mariboru, Maks Gorčar od Sv. Magdalene v Mariboru v Smartno pri Saleku, Anton Pučnik, dvorni kaplan v Mariboru kot kaplan v Celje, Vid Janžekovič od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah k Sv. Jakobu v Slovenskih goricah, Ivan Luskar iz Vitanja v Kalobje. Za nadzornika benediktinskih posestev v Racerhofu je imenovan č. g. Ivan Pavec, župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici.

Obletnica kronanja sv. Očeta Pija X. Prihodnjo sredo, dne 9. avg. je obletnica slavno vladajočega sv. Očeta Pija X. Čč. gg. duhovniki se opozarjajo na opombo v direktoriju za 1. 1904 stran 77, katera je v letosnjem direktoriju po pomoti izostala.

Društvena poročila.

V Hoče v nedeljo, dne 6. avgusta v gostilno Gselmanu, kjer priredi „Bral. in pevsko društvo Maribor“ veselico! Na svodenje!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da so slediča p. n. društva na Štajerskem sklenila kolekovati svoje listine in dopise z narodnim kolekom v korist družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani ter to naznanila podpisanim vodstvu. Ta društva so: Čitalnica v Brežicah, Kat. slov. izobraž društvo v Loki pri Zidanem mostu, Hraulnica in posojilnica v Gotovljah na Štajerskem, Posojilnica v Dolu pri Hrastniku, Bralno društvo „Naprek“ pri Sv. Barbari v Halozah, Hraulnica in posojilnica pri Sv. Juriju ob juž. žel. Zahvaljujoč se vsem navedenim p. n. društvtom in njih odborom na njih naklonjenosti napram naši družbi, prosimo i ostala društva širom slovenske domovine, da se blagovolijo odzvati našemu pozivu glede rabe narodnega kokeka, ter to naznaniti podpisanim vodstvu objedinem z naročilom. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Slovensko akademično ferijalno društvo „Bodočnost“ v Ljutomeru je izvolilo na IV. rednem občnem zboru v Ormožu dne 27. julija t. l. slediči odbor: abit. Ivan Lešničar na Humu pri Ormožu, predsednik, abit. Ferdo Križan pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, podpredsednik, cand. iur. Arnold Pernat v Ormožu, tajnik, stud. phil. Slavko Rajh pri Sv. Bolfanku na Bišu, blagajnik, abit. Miha Stajnko v Vogričevih pri Ljutomeru, arhivar, cand. phil. Adolf Pečovnik pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah in cand. phil. F. Mihalič v Ljutomeru, preglednika.

Slovensko krščansko izobraževalno društvo „Domovina“ v Gradeu je na izvanrednem občnem zboru dne 30. julija in v ustanovni odborovi seji izvolilo slediči odbor:

Predsednik g. Anton Kos, podpredsednik g. Vekoslav Pucelj, tajnik g. Vinko Jošt, tajnikov namestnik g. Vinko Kukenberg, posporedar g. Ivan Kodela, g. Ivan Ermenc, knjižničar g. Franc Rižnar, odbornik g. Fr. Švab. Revizorja g. Franc Zakrajšek in g. Marko Pšeničnik.

Društvo avtonomnih uradnikov in uslužencev za slovenske pokrajine, to je za Štajersko, Kranjsko, Koroško, Istrijo in Primorsko, sklice shod za okraj Slovenjgradec, Muto, Šoštanj in za slovensko Koroško, na nedeljo dne 6. avgusta t. l. ob 2 uri popoldan v "Narodnem domu" v Slovenjgradcu in sicer s sledenim dnevnim redom: Pozdrav načelstva, 2. Organizacija, 3. Predlogi in nasveti. Cilji društva so v prvi vrsti ojačanje stanovske zavednosti med avtonomnimi uradniki in uslužencami v zvezi z avtonomnimi uradi in njih predstojniki in v drugi vrsti pa dosega onega stališča, katero ti uradniki in uradi po pravici zahtevajo. Da se tankaj lahko posvetujejo tovariši in avtonomnih uradov predstojniki o vseh nadaljnih korakih, vabite se na mnogobrojno udeležbo.

Slovenska dijaška zveza v Ljubljani. Dne 28. julija t. l. se je ustavilo v Ljubljani novo društvo: "Slovenska dijaška zveza" ter si izbralo sledenči odbor: Predsednik phil. Val. Rožič, podpredsednik phil. Cene Marinko, tajnik phil. Marko Bajuk, blagajnik phil. Ernst Tomec, knjižničar Dav. Gorjanec, I. odbornik brez mand. phil. Jos. Puntar, II. odbornik brez mand. phil. Adolf Robida. — Društvo ima namen krepiti med člani versko in narodno zavest in socijalno delovati med narodom. O počitnicah bo prijevalo shode, predavanja, predstave in veselice. Svovalo bode med narodom nepolitična društva, razširjalo in izpopolnjevalo že obstoječe knjižnice ter podpiralo izobraževalna društva po Slovenskem v njih delovanju. Budilo bo nadalje zavest narodne in stanovske skupnosti med dijaštvom in ljudstvom. Potegovala se bo vedno za pravice slovenskega naroda ter delalo na to, da si čimprej priborimo slovensko vseučilišče. Postavilo se je na katoliško podlago ter si vzelo za svoje geslo: Z Bogom za narod!

Gospodarske stvari.

"O užitnini od vina in mesa" je naslov knjižici, ki jo je pravkar izdala c. kr. kmetijska družba kranjska. Knjižica obsega 86 strani navadnega formata. Spisal jo je c. kr. finančni višji komisar Makso Kostanjevec. — Vino in meso! Kdo ne pozna teh predmetov? Vinorejec in živinorejec, ki jih pridelujeta, krčmar in mesar, ki jih razpečavata, konsument, ki jih uživa, vsakdo jih pozna, kajti so živiljenki predmeti. Naravno je torej, da so postali ti predmeti že zgodaj vir državnih dohodkov. Naložila se je nanje užitnina. Kakor konsumne davke sploh, plačuje užitnino od teh predmetov neposredno pridelovalec ali prodajalec, posredno pa uživalec, kajti v cenah jo prvi prevale na zadnjega. Koliko pa je ljudi, ki plačuje na ta način užitnino od teh predmetov, ne da bi jih sploh zanimalo vprašanje o užitnini! Koliko je dalje užitnino neposredno plačujočih ljudi, ki se pač zanimajo za užitnino, a nimajo prilike, da bi se seznamili s tozadevnimi določbami. In vendar je poznanje teh predpisov zanje največje važnosti, da jih ne kršijo in ne zabredejo s tem v kazni, gotovo zanimivo pa tudi za konsumenta v obči. Zaraditega pa veljav vsakomur: "Vzemi knjižico, ki je pravkar izšla, in čitaj!" — Knjižica je pisana vseskozi v poljudnem, vsakomur umljivem slogu. Namenjena je širšemu občinstvu, posebno pa krčmarjem, mesarjem in dacarjem. Razdeljena je v dva dela. Prvi del obsega razpravo o užitnini od vina, vinskega in sadnega mošta, drugi del razpravo o užitnini od mesa. Oba dela sta zopet razdeljena v poglavja, kjer nas gospod pisatelj seznanja s pravicami in dolžnostmi obrtnih, obenem pa tudi zasebnih strank, ki izvršujejo takozvana davkovna dejanja; dalje

z razmotrivanjem o teh davkovnih dejanjih samih, o kontroli itd.! končno s kazenskimi določbami za prestopek užitninskih predpisov. Te nam navaja v obliki praktičnih slučajev, ki se brez dvoma pogosto dogajajo. Za dodatek ima knjižica kratke opombe glede dohodarstveno-kazenskega postopka v obči in glede pravnih sredstev. — Preprosto ljudstvo kaj pogosto krši užitninske predpise iz nevednosti. Saj pa tudi ni čuda! Odkod naj preprost človek izve, kaj je pravo in kaj ne, ko nismo spisov v domačem jeziku, ki bi ga o tem poučili. Celo olikanemu občinstvu je užitnina le malo znana. Temu nedostatku se je sedaj odpomoglo. V obliki poljudne razprave, izogibajoč se citatom zakona, nam je gospod pisatelj podal težka, včasih celo sporna vprašanja, tikajoča se omenjenih predmetov. Tudi čigar duh ni vajen na znanstvena razmotrivanja, bo našel v knjižici pri pazljivem čitanju to, kar bo iskal. Ne dvomimo, da bo v spisu našel sveta vsakdo, ki se zanima za predmet, bodisi da se sam peča z užitninskimi dejanji, bodisi da se sicer zanima zanje. Za blagor ljudstva vedno in povsodi z najlepšimi uspehi delujoča c. kr. kmetijska družba kranjska, ki je iz mnogobrojnih jej došlih vprašanj spoznala veliko potrebo take poljudne slovenske knjige, si je stekla z izdajo te knjižice novih zaslug. Naj bi tudi občinstvo v svojo korist pridno segalo po knjižici, kar stori tem lažje, ker je cena samo 1 K 50 h s poštino vred. Knjiga se naroča pri kmetijski družbi v Ljubljani. Denar je naprej poslati.

Društvena naznanila.

Bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 6. avgusta 1905, ob 8. uri popoldne na vrtu gosp. Alta v prid družbe sv. Cirila in Metoda veliko narodno veselico. Na vzporednu je petje in dve gledališki igri. Med posameznimi točkami svinjajo tri godbe: Cigani, tamburaši in antonijevska narodna godba. Vstopnina: sedeži 40 vin, stojišča 20 v. Temu sledi prosta zabava, ki nudi razvedrila v polni meri, kakor: v menažeriji, pri coprnici, v kavarni, med indijanci, pri cvetličarki in Bošnjakinji. Za smeri poskrbi Kašper, Šaljiva pošta posreduje promet, tombola nudi srečolov, Martin Krpan s kobilico pripoveduje svoje junaške čine, brzofotograf išče zasluzka, dvogovor slika nervozne zakonce, mesto bomb mečejo se konfeti. Umetni ogenj nadomestuje lunine žarke. Bratje in sestre iz Slov. goric! Naj se vam ne vnoža prisopeti v sredino Slovenskih goric, na griček antonijevski, da v resni in veseli družbi prispejemo skupno mal donesek v prid toliko važne "Družbe sv. Cirila in Metoda"! V slučaju slabega vremena se vrši veselica v notranjih prostorih.

Bralno društvo v Ribnici na Pohorju priredi svoj občini zbor dne 6. avgusta t. l. v gostilni Fuhsförfra ob pol 4. uri popoldne s sledenim vzporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poučni govor g. deželnega potovaln. učitelja Goričana o predmetih: a) kje tičijo vzroki, da gre kmetskemu stanu čimdalje slabše; b) kaj nam je storiti, da zabranimo nadaljni gmotni prapad našega stanu. 2. Pobiranje udnine za 1. 1905. 4. Volitev novega odbora. K obilni udeležbi vabi najudljune — odbor.

Slavnost otvorjenja slovenjegraške narodne čitalnice bo v nedeljo, dne 6. avgusta 1905 v Narod. domu v Slovenjgradcu. Pri koncertu nastopi pevski zbor "Šaleške čitalnice Šoštanju" in sodeluje polnoštevilna "Šoštanjska narodna godba". Vzpored: I. Sprejem gostov. II. Slavnostni govor. III. Koncert: 1. Kosek: Avstrija, koračnica. 2. H. Volarčič: Gospodov dan, mešani zbor. 3. H. Volarčič: Slovanski svet, ti si krasan, moški zbor. 4. V. Parma: Pozdrav Gorenjski, valček. 5. Adam: Straža, overturna. 6. H. Volarčič: Rožiči, mešani zbor. 7. B. Iipavč: Domovini, moški zbor z bariton solo. 8. Zikoff: Romaneska fantazija. 9. Romanski: Pozdrav iz daljave, koncertna polka. 10. II. Volarčič: Pri zibelji, mešan zbor. 11. H. Hajdrih: Jadranško morje, moški zbor. 12. Laboldt: Hrvatski dom, veliki potupri. 12. Ludvik: Slovo, pesem — IV. Prosta zabava. Začetek ob 5. uri pop. Vstopnina 1 K.

Podružn. sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj ima v nedeljo, dne 6. avg. ob 4. uri pop. pri Sv. Juriju ob Ščavnici v prostorih gostilne g. Krefta V. redni občni zbor s sledenim vzporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Prostovoljna požarna brama na Polzeli priredi dne 8. septembra tombolo in ljudsko veselico v korist požarne brambe za nabavo nove brizgalne. Ker si društvo želi mnogobrojne udeležbe, prosi tem potom vsa p. n. društva, da se ozirajo na to ter da se po možnosti udeležijo naše veselice. Natančnejši vzpored se objavi pravočasno. — Odbor.

Sv. Lenart v Slov. gor. Dne 20. t. m. priredi oživljena podružnica sv. Cirila in Metoda za Sv. Lenart in okolico veliko narodno slavnost v vrtnih prostorih

gostilne g. Matija Poliča. Začetek ob 4. uri popoldne, vstopnina 20 v. Vzpored mnogovrstna.

Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici priredi dne 6. avg. svojo veliko vrtno veselico v gostilni g. Kreftovi. Na vzporedu je vsprejem "Murskega soka", nastop pevcev, tamburašev in telovadcev. Med posameznimi točkami svira društvena godba jurjevških gasilcev. Zvečer velik umetalen ogenj. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop prost. Posebna vabila se niso razpolala. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Ormoška čebelarska podružnica. Dne 13. avgusta popoldne po večernicah priredi ormoška podružnica spodnještajerskega čebelarskega društva čebelarski shod pri Sv. Tomažu nad Veliko Nedeljo. Predaval bo potovalni učitelj čebeloreje g. Jurančič. Vsi prijatelji čebel so prijazno vabljeni.

Sv. Jurij ob juž. žel. Moška podruž. sv. Cirila in Metoda bo priredila dne 20. avg. veliko veselico. Društva, pozor!

Ljetnica uredništva. Šibenik. Hvala! Bomo porabil! Iskrene rodoljubne pozdrave! — Sv. Jurij ob juž. želez. Prepozno za celo notico. — Šola Sv. Duh na Starigori: Prihodnjič.

Za družbo sv. Cirila in Metoda so zbrali veleni Slovenci iz Celja in Maribora pri g. Thalerju v Št. Iiju 5 K.

Poslano.

"Slovenski Narod" piše v št. 168 z dne 25. julija 1905 v notici, ki ima naslov "Slučaj, ki ni več slučaj" mej drugimi osebnostmi, ki zadevajo osebo učiteljice Stupca tudi to: "Če ne verjame naš deželni šolski svet, naj vpraša mariborsko Čitalnico", zakaj jo je izbacnila od svojih veselic v "Narodnem domu".

Glede na to trditev izjavljamo, da sta gdčni Stupca večkrat sodelovali pri narodnih veselicah, ki so se prirejale v "Nar. domu" v Mariboru, da pa nikdar nismo imeli najmanjšega nesporazumljjenja z njima in da je torej popolnoma izmišljeno, da bi bila mariborska Čitalnica gdčno Stupca izbacnila od svojih veselic v "Narodnem domu".

Podpisana Čitalnica mariborska je hvaljena vsem in posebno tako vrlim sotrudnicam pri društvenih veselicah, kakor sta gdčni Stupca in globoko obžaluje, da se dotično damo napada na tako izmišljen in nezaslišan način.

Maribor, 26. julija 1905.

Za odbor "Slovenske Čitalnice":
Dr. Franjo Rosina
predsednik.

Loterijske številke.

Gradec 29. julija: 42, 52, 29, 63, 22.
Dunaj 29. julija: 18, 1, 15, 45, 4.

Tržne cene

v Mariboru od 22. julija do 29. julija 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		16	40	17	20
rž		14	—	14	80
ječmen		18	20	14	—
oves		15	—	16	—
koruza		17	60	18	40
proso		20	60	21	40
ajda		18	40	19	20
seno		3	60	4	—
slama		8	40	3	80
	1 kg				
fizola		21	—	28	
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	7	—	8
sir		—	34	—	36
surovo maslo		1	56	1	60
maslo		2	20	2	40
špeh		1	48	1	52
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
" kisla		—	60	—	70
	100	glav	—	—	—
zelje	1 kom.	—	—	—	—
jajce	—	—	—	—	7

Naznanjam in priporočam slavn. občinstvu svojo
krojaško obrt.

Zgotovljene obleke, dobro prikrojene in močno sešite, sveže blago, blago na prvo roko iz tovarni kupljeno.

— Dobra postrežba in nizke cene. —

Peter Mejač, krojaški mojster
 Maribor, Stolne ulice št. 4. 522 1—1

Na prodaj je

800 močnih hmeljnih les, 30 m plehnatih cevij, 25 cm v premeru in dve železni pnči po ugodni ceni pri **Juliju Sadnik na Grobljah** pri Savinjskem mostu blizu Vranskega.

484 3—3

Naznanilo in priporočilo.

Franc Kužnik, posestnik in mesar na Vidmu ob Savi, naznanja slavnemu občinstvu, da ima vedno v zalogi izvrstno, prečano

511 3—2

Žlebnato strešno opeko (Falzziegel)

in sicer stane 1000 kom. 38 gld. = 76 K. — Kdor torej opeko potrebuje, naj se oglaši pri njem s prepričanjem, da bo s postrežbo zadovoljen.

Gostilno „pri slonu“

v Magdalenskem predmestju v Mariboru

sem prevzel z 20. julijem t. l. in prosim za obilni obisk. Točil bom samo pristna, domača vina, dobro, vedno sveže pivo, kakor tudi po-stregel z dobrimi mrzlimi in toplimi jedili.

528 1—1

Jožef Majcen, gostilničar.

Važno za mlinarje!

Ker smo za naš umetni mlin nakupili novodobne stroje, prodamo dosedaj rabljene, ki se pa še nahajajo v popolnoma dobrem stanu, za zelo nizke cene. — A. Jurca in sinovi v Ptuju.

584 1—1

Zahvala.

Vsem svojim ljubim gostom, kateri so mi tekom mojega 7 letnega bivanja na Pesniškem dvoru izkazali svoje zaupanje in obiskovali mojo gostilno, najprisrnejša zahvala.

533 1—1

Alojzij Jerič.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru
 se priporoča
 v razna tiskarska dela.

Izjava.

Podpisani, Jakob Salamun v Bišu, sem sprejel od požara od zavarovalnice „Foniere“ popolnoma zadovoljno odškodnino po zastopniku g. Vinko Zormanu pri Sv. Trojici v Slov. gor ter priporočam to zavarovalnico vsakomur.

518 1—1

Jakob Salamun.

Okrožni zdravnik v Braslovčah

dr. Vit Červinka

se je od svojega poučnega popotovanja, kjer se je poučeval o modernem zdravljenju **pljučne jetike** vrnil, te zdravi od 6. dne avgusta t. l. počenši v navadnih urah v Braslovčah h. št. 15.

Za zobne bolezni, plombiranje, zobne vstavke pa ordinuje vsako sredo in soboto popoludne.

538 3—1

Proda se.

Nova hiša švicarskega sloga, 10 let davka prosta, s 4 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, prijaznim rožnim vrtom in vrtom za sočivje, primočno posebno za gospode penzioniste, se po nizki ceni proda v Studencih pri Mariboru št. 186. 488 3—3

Lepo posestvo v občini Pretež, fara Črešnjevec pri Slov. Bistrici, meri čez 12 ha in pet rodovitnih velikih njiv, 4 travnike z vrtom pri zidani hiši, 1 mal vinograd, goče čez 4 ha, je na prodaj. Dolga je samo 1500 K., drugo je nezadolženo. Franc Furek vulgo Mihelak.

487 3—3

Gostilnico in mesarijo s travnikami in njivami, ležeči v Trgu Sv. Trojica v Slov. gor. prodam radi smrti mojega edinega sina in vsled svoje starosti po nizki ceni in pod tako ugodnimi plačilnimi pogoji. Gostilni kakor tudi mesarski obrt se na tem hramu vže čez 100 let izvršuje ter je daleč na okrog znani. Natančne pojasnila daje: Ana Steinbauer, posestnica pri Sv. Trojici v Slov. gor. 504 3—2

Hiša s sadonosnikom, eno uro od Pragarskega, je sposobna za vsako obrt, posebno za trgovino s perutnino ali za penzionista je po ceni na prodaj. Naslov pri upravnosti.

489 3—3

Gostilna edina v občini, z lepo hišo, za letni izlet, prodaja tabaka, branjarja in popolna koncesija, dober sadonosnik in vrt, blizu mesta in kolodvora, se ceno proda. Sodi tudi za penzioniste ali za kakšnega rokodelca. Naslov pove uprav.

505 5—2

20—30 polovnjakov dobrega vina, se proda. Kdor želi kupiti naj se oglaši pri župniku v Leskovcu pri Ptuju.

507 2—2

Vinograd v Pišecah z letošnjo trgovino vred se proda. Isto ima lepo, solnčano lepo, novonasajeno, zdravo trto, zidane kleti z vso opravo ter nekaj posode. Vpraša se: L. M. C. 114 poste restante. Kranj (Gorenjsko). 500 3—2

Lep les v Polički vesi se po nizki ceni proda. Naslov lastnika: Alojzij Gornik v Jareninskem dolu pošta Jarenina.

510 3—2

Naravni silovivec I. vrste 50% močni, 1 liter 1.50 K., II. vrste 40% liter 1 K., razpošilja čez 10 litrov postavljen franko na postajo Domžale Franc Pustotnik iz Blagovice, p. Lukovica, Kranjsko. Vzorec se pošiljajo franko.

516 6—2

Dobrodoča branjarija z velikim sočivnim vrtom in drugimi prostori na Teznu pri Mariboru se tako odda na daljši čas v najem. Natančne se izve pri g. Svojimir Šnuderl, učitelj v pok. v Studencih pri Mariboru.

512 3—2

Landauer, skoro nov, se proda po nizki ceni. Vse natančneje pri Alojziju Arzenšek, župniku v Vitanju.

509 3—2

Za nakup posestva ugodna prilika! Proda se iz proste roke lepo posestvo v bližini mesta na Spod. Štajerskem, ob glavni cesti, v zdravem in prijetnem kraju. Posestvo meri 15 oralov, na posestvu se nahajata dve hiši, ena slična vili s krasnimi sobami, sposobna za vsako gospodo. Obe hiši sta v popolnoma dobrem stanju. Pogoji so zelo lahki. Proda se le Slovencem! Naslov pri upravnosti lista pod „ugodna prilika 35.“

495 2—1

Lep vinograd je naprodaj blizu Gor. Polškave, meri pol drugi oral, sadonosnik meri 3/4 oral, lep, zidan in še nov hram, z dvema sobama in kuhinjo, dalje je tudi nova stiskalnica, kjer se lahko naenkrat stisne za 6 polovnjakov, hlev za živilo, velika obokana klet, tudi dosti vinske posode, se proda s trgovijo vred. Na vinogradu ima posojilnica lepo sveto vknjiženo, zato kupcu ne potrebuje veliko pri pogodbah steti. Kupci se naj oglašijo pri Ludeviku Kotniku, stanujoč na Spodnji Polškavi št. 54, pošta Pragersko.

525 3—1

Malo posestvo, okoli 110 a zem ljišča z mladim in starim sadonosnikom, hiša s strelovodom, 4 sobe, 2 kleti pod hišo, novo gospodarsko poslopje, dva vrti z brajdami, vse v najboljšem stanu, se v trgu Sv. Lenart v Slov. gor. hiš. št. 72 takoj proda.

529 3—1

Čebelni panji, v dobrem stanu, po dunajski meri, zu 18 vojev, so na prodaj. Cena se izve pri lastniku Antonu Šišku v Gornjem Pobrežu št. 7, pošta Maribor. 535 1—1

Proste službe.

Sedemletni fant se odda za svojega pošteni, krčanski rodbini. Ponudbe na upravnosti.

493 3—2

Učenca za mizarsko obrt sprejme takoj pod ugodnimi pogoji Peter Bauerheim, mizarski mojster na Hrastniku.

491 3—2

Viničarja s štirimi delavskimi močmi iše do novembra t. l. H. Mallner v Rošpahu pri Mariboru.

498 3—1

Učenca z dobrimi šolskimi spričevali, ki je zmožen slovenščine in nemščine, sprejme takoj Konrad Zamolo, trgovec z mešanim blagom v Framu.

497 2—1

Družina s šestimi delavnimi osebami se sprejme 1. oktobra na marofu v Trnovcih blizu Pragarskega. Več se poizve pri taistem oskrbištvu.

499 3—1

Kravni pristavnik, oženjen, 48 K na mesec plače, stanovališče in kurjava prosta, žena postranski prislužek, bo do 1. kmovca sprejet na graščini „Thurn“ pri Velenju.

506 3—1

Pošteno dekle želi vsak čas službo nastopiti, zmožno je dveh jezikov, kot mesto kuharice, v mestu izučene, pri kaki pošteni slovenski hiši. Najrajše v župnišču, pa tudi v gostilni. Naslov pod „Slovenka“ pošta Šmarje pri Jelšah. — Ravnodob tem naslovom dobi se tudi snažna hišina in izurjena natakarica.

513 3—1

Priden fant, ki se bi hotel krožava učiti, se tako sprejme pri Antonu Kosar, Stolni trg 5, Maribor.

514 8—1

Mizar, ki bi hotel popraviti 40 rabljenih ter napraviti 40—45 novih štirisedenih šolskih klopij, se naj oglaši ustreno ali pismeno pri Alojziju Glaser, načelniku kraj. šol. sveta v Rušah. Delo mora biti končano v času od 10. septembra do 25. oktobra; potreben les pa priskrbi kraj. šol. svet sam.

560 2—1

Kuharica želi službe v kaku župnišče. Naslov pove upravnosti.

532 1—1

Krojaškega učenca sprejme takoj Simon Mayer v Kamnici pri Mariboru.

Ženska, priletna, se sprejme k otroku. Več pove Anton Kisvar, trsnčar držav. nasadov. Šmarje pri Jelšah.

528 3—1

Razno.

Peter Jagodič, pozlatar in slikar za cerkev, kapele, popotne križe itd. v Celju, se ponuja priporoča vsem č. gg. duhovnikom in cerkevnim predstojnikom za opravljanje in prenavljanje altarjev, priznici in podob, križevih potov in križevec. Delo se izvrši najizvrstnejše in po prav nizki ceni. Mnogobrojnih naročil prosi Peter Jagodič.

519 8—1

Izjava.

Podpisana Marija Kranjc, posest. hči iz Babinec h. št. 13, prosim Marijo Karba iz Babinec h. št. 17, s tem javno odpuščanja in se ji zahvaljujem, da je odstopila od tožbe proti meni, katero je namevala vložiti, ker sem jo večkrat v poslanih ji pismih žalila.

Priznavam, da nisem postopala lepo in obljudujem v bodoče mirovati, ker je Marija Karba poštena in značajna oseba.

526 1—1

Najboljši in čisto izbrani kovaški premog

se dobiva od sedaj naprej v Ign. Kosi-Jevem premogokopu v Makolah po zmerni ceni. — Premog je najfineje sorte brez konkurence. 490 3-2

Pozor! Citaj! 440 52-5

Bolnemu zdravje!

Pozor! Citaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranejo krče, bolesti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo zganjajo male in velike gliste, odstranljajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajajo. Zdravijo vse bolesti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti bolesti maternice in madron; zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. —

Naj vsakdo naroči in naslovi: Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 100, Slavonija. — Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzetjem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducat) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K.

Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlu, bolečinam v prsih, zamolkosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjevale goste sline ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v.

Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje ravnost od mene pod naslovom:

P. Jurišić, lekarnar v Pakracu 100, Slavonija.

Josip Volčič,

mizar

Maribor Šmiderjeva ulica štev. 3, Maribor

se priporoča častitemu občinstvu v izdelovanju vseh v to stroko spadajočih del, kakor pohištvo v vsakem sloju od najfinejšega do najpriprostejšega izdeljka, kuhijsko opravo, opravo za prodajalne in pisarne, vsakovrstno delo za stavbo in vsa v to stroko spadajoča popravila.

Posestvo

t. zv. Pecovo ali Lilekovo, ležeče v Podgradcu štev. 1, ob okrajni cesti, ki drži od Zgornje Št. Kungote črez Plač na Ernuž, tri pešure od Maribora ter 1 uro od Št. Ilja in Spielfelda, se

r a z p r o d a j a
na lici mesta v Podgradcu štev. 1 v ponedeljek ob 9. uri dopol. dne 14. avgusta 1905.

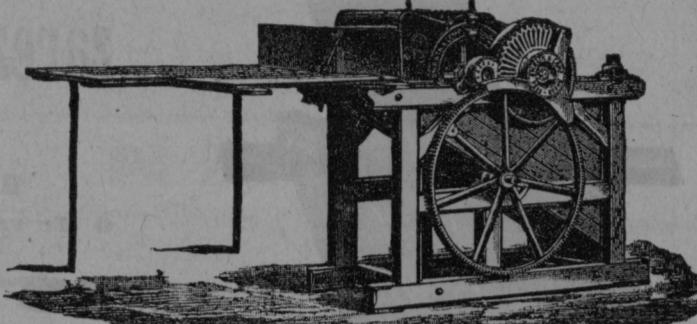
Posestvo obstoji iz hiš štev. 1 in 2, vincerije štev. 21 s hlevom, gospodarskih poslopji in mlina ter iz ca. 16 oralov njiv, 8 oralov travnikov, 6 oralov vrta in travnika, 5 oralov vinogradov, 7 oralov lepega gozda, 6 oralov pašnikov in travnikov. Celotno posestvo je bilo sodnijsko cenjeno 31.264 K 43 h oziroma 27.952 K 72 h, a se proda nizko pod to ceno, po 4—15 h za širjaški meter, tako da dobi vsak kupec od vsake vrste (njive, travnika, gozda) poljuben kos.

Kupci morajo plačati 10% kupnine za vadij, polovico pri pogodbji in drugo polovico v jednem letu. Ako pa kupi jeden kupec celo posestvo, prevzame lahko hranilnico za 13.500 K in drugi dolg za 3000 K, tako da potrebuje malo denarja.

Nadaljnja pojasnila daje lastnik Jakob Kogej, c. kr. notar v Senožečah.

524 2-1

Posebni ceniki strojev zaston! Vsakovrstne najboljše poljedelske stroje posebno pa 473 8

mlatilnice

za ročno rabo in na vitelj (gepelj) ter čistilnice priporoča

trgovina z železnino „MERKUR“
P. Majdič, Celje.

Z a l o g a
omar za led, strojev za izdelovanje sladoleda, surovega masla in prešic za pripravljanje malinovega soka.

Vrtni stoli in železno pohištvo.

Traverze in cement!

Botri! Najprimernejše birmsko darilo je **Marijino življenje.**

Slavospev s podobami, obsegajoč nad 11000 verzov.

Speval Matija Zemljič.

Cena s poštnino vred broširanemu izvodu K 2.20, v platno vezano z rdečo obrezo K 3, z zlato obrezo K 4 samo proti predplačilu.

Dobiva se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Karol Kociančič
kamnoseški mojster v Mariboru
same Schillerjeva cesta štev. 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe itd. kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča stavbinska dela.

Zaloga nagrobnih kamnov.

Načrti in proračuni.

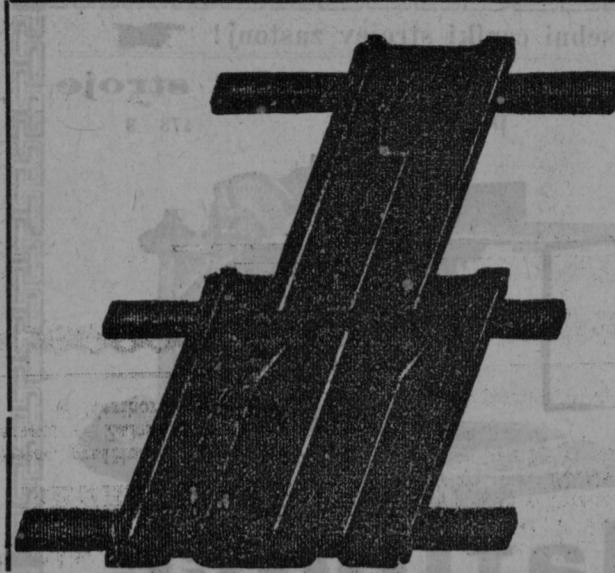
Javna zahvala.

Srčno zahvalo izrekam „Allianzi“, zavarovalnici za življenje in rente na Dunaju, za hitro in kulantno izplačanje 1000 K zavarovalnine mojega umrlega moža Blaža Osenjak, gostilničarja v Hajdinu. Imenovano zavarovalnico in njenega zastopnika g. Janeza Bedrača v Ptiju, Florianski trg 2, vsakomur priporočam.

Hajdin pri Ptiju, dne 29. julija 1905.

530 1-1

Marija Osenjak.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino
zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(**Strang-falzziegel**).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekti pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

336 20—13 Takojšnja in najzanesivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žlebovih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmešek, odpravijo naduh, bolečine in krče. Pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripanosti in prehlajenju. Lečijo vse bolečine na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

488 20—2

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstora se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. | 4 ducate (48 steklenic) 14 60 K.
2 duoata (24 steklenic) 8 K. | 5 ducatov (60 steklen.) 17— K.
3 ducate (35 steklenic) 11 K.

Imam na tisoči priznalih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato najam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinci, učitelj; Janko Kisur, kr. nadležar; Stjepan Borčič, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, čivilja; Josip Seljančić, seljak itd.

Ustanovljena 1. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Vizitnice priporoča tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9·60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5·60. 85 48—23

BENEDIKT HERTL,
poset. gračine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gospodska ulica.

B. Talento,

prodajalna drv in premoga
Maribor, Mellingerstrasse 12

se priporoča. Naročila se tudi sprejemajo v trgovinah J. Janšek, F. Hartinger, C. Weingerl v Tegetthoffovi ulici, M. Berdajši Sofijni trg, Filiala Weigert Bismarkova ulica in v hočki mlekarni Samerlingova ulica. 62 26—15

Naprej 527 1—1
na živahen živinski sejem k Sv. Juriju v Slov. gor., ki bo, kakor navadno, tudi letos na dan 12. avgusta. — Županstvo.

Naznanilo.

Vsled dovoljenja c. kr. okrajne sodnije v Trbižu se bo vršila prostovoljna dražba posestva vl. št. 248 k. o. Sv. Magdalena v Mariboru, hiša št. 7 v Perkovi ulici (Perkostrasse) in vrtu, ki je last mladoletnega Riharda Oberlechnerja

dne 26. avgusta 1905, ob $\frac{1}{2}$ 12. uri dopol. pri tukajšni sodniji soba št. 15.

Izklicna cena je 49.000 K in se posestvo proda samo za izklicno ali pa večjo ceno.

Vsak dražbar mora položiti pri sodnji pred dražbo 4900 kron varščine.

Tabularne zahteve v znesku 34.459 K 56 v mora prevzeti kupec v plačilno obljubo po odbitku največje ponudbe.

Ostali dražbeni pogoji, kakor cenilni zapisnik, zemljeknjižni izpisek so na vpogled turadno soba št. 11.

C. kr. okrajna sodnija Maribor, oddel. VIII,

dne 26. julija 1905. 521 1—1

Vinorejci

kupujte škropilnice za trte Natrium thiosulfat, nadalje reapenspapir Phenolphatelein za spoznavanje pravega časa, kdaj naj se meša apno z modro galico in drugimi kemikalijami, kakor tudi za rast in vzdrževanje zdrave živine redilni prašek za prešiče à 40 h, holandski živinski redilni prašek à 60 h, za rogato živino in konje, če nimajo teka, posebno priporočljiv je za okrepljenje kosti Fluid à 2 K, za okrepljenje po mukah pri otrpljenju, zaviralno olje à 60 h, v obrambo konj in krav proti nadležnemu zaviranju, kakor tudi zelišča in praške, kakor tudi encijan, ajbež, sladke korenice, kolmež itd., kakor tudi 80% jesihov cvet à kg. 1·20 K, za izdelovanje dobrega in okusnega jesiba, pri

Karolu Wolf, drožerija „pri orlu“

441 10—6 odlikovan z mnogimi zlatimi svetinjami

v **Mariboru** Gospodske ulice 17, nasproti poštnih ulic.

Naznanilo preselitve.

496 2—2

H. J. TURAD

Trgovina **H. J. TURAD**
se nahaja od 27. julija samo v Tegetthoffovi ulici št. 7.